Aneksy

Aneks nr 1

Ustawy czyli ogólne postanowienia Imperatorskiego Wileńskiego
Uniwersytetu i Szkół jego Wydziału
18 maja 1803 roku

ЗАЛА 2 - 1
ШКАФЪ 6
ПОЛКА 1 № 24

ЗАЛА 5
ШКАФЪ 12
ПОЛКА 1 № 28

На подлинномъ собственною ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА рукою подписано такo:

Быть по сему.

АЛЕКСАНДРЪ.

Въ Санктъ Петербургѣ
Маія 18 дня 1803 года.

Na Autentyku własną IEGO IMPERATORSKIEY MOSCI ręką podpisano tak:

ma bydź podług tego.

ALEXANDER.

W Sankt Petersburgu
Maia 18 dnia 1803 roku.

УСТАВЪ USTAWY

или

ОБЩІЯ ПОСТАНОВЛЕНІЯ ИМПЕРАТОРСКАГО ВИЛЕНСКАГО УНИВЕРСИТЕТА

и Училищъ его округа.

czyli

OGÓLNE POSTANOWIENIA IMPERATORSKIEGO WILENSKIEGO UNIWERSYTETU

i Szkół iego Wydziału.

Do Biblioteki Okręgu Naukow. Warszawskiego?

УСТАВЪ

Или общія Постановленія ИМПЕРАТОРСКАГО Виленскаго Университета и училищъ его округа.

ГЛАВА I.

о общемъ устроеніи Виленскаго Университета.

1.

ИМПЕРАТОРСКІЙ Виленскій Университетъ, утвержденный Высочайшею Грамотою жалованною ему въ 4 день Апрѣля сего 1803 года, долженъ: 1. Заключать въ себѣ полное и основательное наставленіе въ наукахъ; 2. Споспѣшествовать всѣми возможными способами къ распространенію просвѣщенія и къ усовершенствованію знаній; 3. Имѣть въ непосредственномъ вѣдѣніи и управленіи всѣ Гимназіи и всѣ училища, въ округѣ его состоящія.

2.

Виленскій Университетъ состоитъ: 1. Изъ Профессоровъ, или Преподавателей наукъ, дѣйствительно исправляющихъ сію должность и заслуженныхъ (emeritus), 2. Изъ ученыхъ особъ принадлежащихъ къ сословію онаго въ качествѣ почетныхъ членовъ, 3. Изъ Адъюнктовъ и 4. изъ студентовъ; 5. Онъ имѣетъ своего Начальника именуемаго Ректоромъ, который чрезъ каждые три года избирается изъ дѣйствительныхъ или заслуженныхъ Профессоровъ, и по одобреніи Главнымъ Правленіемъ Училищъ представляется онъ онаго чрезъ Министра народнаго Просвѣщенія на Высочайшее утвержденіе.

USTAWY

Czyli ogólne postanowienia IMPERATORSKIEGO Wileńskiego Uniwersytetu i szkół iego Wydziału.

ROZDZIAŁ I.

O ogólném urządzeniu Wileńskiego Uniwersytetu.

1.

IMPERATORSKI Wileński Uniwersytet potwierdzony Naywyższym Dyplomatem, danym iemu dnia 4 Apryla ninieyszego 1803 roku, powinien 1. Zawierać w sobie zupełny i systematyczny układ nauk. 2. Przykładać się wszelkiemi sposobami, iakie tylko będą w Jego mocy, do rozszerzenia Oświecenia i do wydoskonalenia umieiętności. 3. Mieć w bezpośrzednim dozorze i Rządzie wszystkie Gimnazya i wszystkie Szkoły będące w Jego wydziale.

2.

Wileński Uniwersytet składa się: 1. z Professorów aktualnie pełniących swoię powinność i wysłużonych (emeritus), 2. z Uczonych osób należących do Korpusu Jego w stopniu honorowych Członków. 3. z Adjunktów. 4. ze Studentów. 5. Uniwersytet ma swego Naczelnika z tytułem Rektora, który się co trzy lata wybiéra z Aktualnych lub wysłużonych Professorów, i po approbacie przez Rząd Główny szkół podaie się od niego przez Ministra Powszechnego Oświecenia do Naywyższego potwiérdzenia.

1 *

5.

Университетъ будучи подчиненъ Министру Просвѣщенія, состоитъ со всемъ его округомъ подъ непосредственнымъ управленіемъ своего Попечителя, который опредѣляется отъ ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА.

4.

Виленскій Университетъ имѣетъ четыре отдѣленія или факультета, то есть: 1. Отдѣленіе физическихъ и математическихъ наукъ; 2. Отдѣленіе Врачебныхъ или Медицинскихъ знаній; 3. Отдѣленіе наукъ Нравственныхъ и Политическихъ; 4. Отдѣленіе словесныхъ наукъ и свободныхъ, или изящныхъ художествъ. Каждое отдѣленіе имѣетъ своего старѣйшину (Decanus), котораго Университетъ избираетъ чрезъ каждые три года подъ предсѣданіемъ Ректора изъ числа заслуженныхъ или дѣйствительныхъ Профессоровъ, и который по представленію Попечителя Университета, утверждается Министромъ Просвѣщенія.

5.

Для ежегоднаго обозрѣнія Гимназій и всѣхъ уѣздныхъ училищъ округа Виленскаго Университета, будутъ назначены три или четыре Визитатора (обозрители), коихъ Университетъ выбираетъ изъ числа своихъ членовъ, то есть: изъ дѣйствительныхъ или заслуженныхъ Профессоровъ и изъ почетныхъ своихъ членовъ. Особы избранныя въ Визитаторы представляются чрезъ Попечителя на утвержденіе Министру просвѣщенія.

6.

Дѣйствительные и заслужен-

5.

Uniwersytet będąc podległym Ministrowi Oświecenia, zostaie z całym swoim wydziałem pod bezpośrzednim rządem swoiego Kuratora, który naznacza się od JEGO IMPERATORSKIEY MOŚCI.

4.

Wileński Uniwersytet ma cztéry oddziały czyli Fakultety, to-jest: 1. Oddział Fizycznych i Matematycznych nauk; 2. Oddział Lekarskich czyli Medycznych nauk; 3. Oddział nauk Moralnych i Politycznych; 4. Oddział Literatury i Sztuk Wyzwolonych. Każdy oddział ma swego starszego (Decanus), którego Uniwersytet wybiéra co trzy lata pod prezydencyią Rektora z liczby wysłużonych, lub Aktualnych Professorów, i który za podaniem od Kuratora Uniwersytetu potwiérdza się przez Ministra Oświecenia.

5.

Dlá corocznéy wizyty Gimnazyiów i wszystkich powiatowych Szkół w wydziale Wileńskiego Uniwersytetu, będą naznaczeni trzey lub cztérey Wizytatorowie, których Uniwersytet wybiéra z liczby swoich Aktualnych lub wysłużonych Professorów, lub też honorowych Członków. Osoby wybrane na Wizytatorów podaią się przez Kuratora do potwiérdzenia Ministrowi Oświecenia.

6.

Aktualni i wysłużeni Profes-

3.

Университетъ будучи подчиненъ Министру Просвѣщенія, состоитъ со всемъ его округомъ подъ непосредственнымъ управленіемъ своего Попечителя, который опредѣляется отъ ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА.

4.

Виленскій Университетъ имѣетъ четыре отдѣленія или факультета, то есть: 1. Отдѣленіе физическихъ и математическихъ наукъ; 2. Отдѣленіе Врачебныхъ или Медицинскихъ знаній; 3. Отдѣленіе наукъ Нравственныхъ и Политическихъ; 4. Отдѣленіе словесныхъ наукъ и свободныхъ, или изящныхъ художествъ. Каждое отдѣленіе имѣетъ своего старѣйшину (Decanus), котораго Университетъ избираетъ чрезъ каждые три года подъ предсѣданіемъ Ректора изъ числа заслуженныхъ или дѣйствительныхъ Профессоровъ, и который по представленію Попечителя Университета, утверждается Министромъ Просвѣщенія.

5.

Для ежегоднаго обозрѣнія Гимназій и всѣхъ уѣздныхъ училищъ округа Виленскаго Университета, будутъ назначены три или четыре Визитатора (обозрители), конхъ Университетъ выбираетъ изъ числа своихъ членовъ, то есть: изъ дѣйствительныхъ или заслуженныхъ Профессоровъ и изъ почетныхъ своихъ членовъ. Особы избранныя въ Визитаторы представляются чрезъ Попечителя на утвержденіе Министру просвѣщенія.

6.

Дѣйствительные и заслужен-

3.

Uniwersytet będąc podległym Ministrowi Oświecenia, zostaie z całym swoim wydziałem pod bezpośrzednim rządem swoiego Kuratora, który naznacza się od JEGO IMPERATORSKIEY MOŚCI.

4.

Wileński Uniwersytet ma cztéry oddziały czyli Fakultety, to-iest: 1. Oddział Fizycznych i Matematycznych nauk; 2. Oddział Lekarskich czyli Medycznych nauk; 3. Oddział nauk Moralnych i Politycznych; 4. Oddział Literatury i Sztuk Wyzwolonych. Każdy oddział ma swego starszego (Decanus), którego Uniwersytet wybiéra co trzy lata pod prezydencyią Rektora z liczby wysłużonych, lub Aktualnych Professorów, i który za podaniem od Kuratora Uniwersytetu potwiérdza się przez Ministra Oświecenia.

5.

Dlá coroczney wizyty Gimnazyiów i wszystkich powiatowych Szkół w wydziele Wileńskiego Uniwersytetu, będą naznaczeni trzey lub cztérey Wizytatorowie, których Uniwersytet wybiéra z liczby swoich Aktualnych lub wysłużonych Professorów, lub też honorowych Członków. Osoby wybrane na Wizytatorów podaią się przez Kuratora do potwiérdzenia Ministrowi Oświecenia.

6.

Aktualni i wysłużeni Profes-

сти управленія Университетомъ имѣетъ заниматься Комитетъ, состоящій изъ старѣйшинъ четырехъ отдѣленій подъ предсѣданіемъ Ректора. Въ засѣданіяхъ сего Комитета трактуется обо всѣхъ подробностяхъ касающихся до исполненія, присмотра и строгаго порядка въ такихъ случаяхъ, когда Ректоръ потребуетъ объ нихъ свѣдѣнія, или когда что предложитъ онъ по правиламъ, или по предписаніямъ Министра, или Попечителя, или наконецъ по мнѣнію заключенному въ Университетскомъ совѣтѣ. Комитетъ Правленія имѣетъ нужныхъ людей для письмоводства Канцеляріи Университета, равно по училищной и хозяйственной части.

miotach Rządowych Uniwersytetu, ma się zatrudniać Komitet składaiący się z Dziekanów czterech Fakultetów pod prezydencyią Rektora. Na Sessyiach tego Komitetu traktuie się o wszystkich szczegółach tyczących się wykonania, dozoru i ścisłego porządku, w takich przypadkach, kiedy Rektor potrzebuie o nich wiadomości, lub kiedy co podaie stósownie do prawideł lub przepisów Ministra albo Kuratora, albo na koniec stósownie do zdania przyiętego w Radzie Uniwersytetu. Takowy Komitet mieć będzie potrzebnych ludzi do pisania w Kancellaryi Uniwersytetu, tak co do części szkolney, iako też ekonomiczney.

10.

Сверхъ выше помянутыхъ засѣданій всякой мѣсяцъ имѣетъ быть особенное Академическое засѣданіе, гдѣ Профессоры и почетные члены собравшись подъ предсѣданіемъ Ректора, будутъ разсуждать о сочиненіяхъ, опытахъ, наблюденіяхъ и изслѣдованіяхъ предлагаемыхъ Ректоромъ или однимъ изъ членовъ. Академическія засѣданія имѣютъ цѣлію споспѣшествованіе къ усовершенствованію наукъ и художествъ, и къ распространенію полезныхъ знаній, особливо же въ тѣхъ областяхъ, въ коихъ Университетъ есть центромъ Просвѣщенія. Таковаго рода труды обращаютъ на себя отличное вниманіе начальства, которое не оставитъ награждать ихъ приличнымъ образомъ.

10.

Oprócz wyżey wspomnionych Sessyy w każdym miesiącu ma bydź udzielna Akademicka Sessyia, na którą Professorowie z Członkami honorowémi zebrani, pod prezydencyią Rektora dawać będą zdania o dziełach, doświadczeniach, postrzeżeniach i badaniach wniesionych przez Rektora lub przez iednego z Członków. Akademickie Sessyie maią zamiar ułatwiać wydoskonalenie Nauk i Sztuk rozszerzenie pożytecznych wiadomości, zwłaszcza w tych Prowincyiach, w których Uniwersytet iest centrum oświecenia. Takowego rodzaiu pracę obrócą na siebie szczególny wzgląd Zwierzchności, która nie omieszka przyzwoicie one nagradzać.

11.

Для распространенія наукъ и усовершенствованія знаній, 1. Позволяется Университету, съ одо-

11.

Dla rozszérzenia Nauk i wydoskonalenia Umieiętności, 1. pozwala się Uniwersytetowi za

брѣнія Попечителя, отправлять въ чужіе краи своихъ Адъюнктовъ отличившихся въ наукахъ и добропорядочномъ поведеніи, и даже Профессоровъ. 2. Въ Университетѣ не воспрещается свободно разсуждать о словесныхъ и ученыхъ предметахъ, и всякой Профессоръ можетъ слѣдовать той системѣ въ преподаваніи лекцій, какую признаетъ онъ лучшею, но съ тѣмъ, чтобъ сіе сообразно было съ постановленіемъ общаго собранія Профессоровъ, которое также разсматриваетъ Попечитель Университета, въ сходствѣ 38. статьи предварительныхъ правилъ народнаго просвѣщенія. 3. Университетъ имѣетъ право выбирать въ своихъ Академическихъ заведеніяхъ и предлагать полезныя задачи во всѣхъ вообще наукахъ, для соисканія (Конкурса) въ полученіи награжденія. Онъ распоряжаетъ пристойнѣйшимъ образомъ все относящееся къ сему предмѣту, и распоряженіе свое представляетъ на утвержденіе вышнему Начальству.

12.

Въ университетѣ ежегодно имѣютъ быть два открытыя (Публичныя) собранія, назначаемыя для предметовъ касающихся до наукъ и словесности; но въ сихъ собраніяхъ не должно читать ничего, что предварительно не было прочитано, разсмотрѣно и одобрѣно въ частныхъ заведеніяхъ.

13.

Во всѣхъ заведеніяхъ имѣетъ быть наблюдаемъ слѣдующій порядокъ: 1. Ректоръ или занимающій его мѣсто, открываетъ заведеніе и предлагаетъ на разсужденіе тѣ предметы для рѣшенія которыхъ нужно общее сообра-

approbatą Kuratora wysyłać do cudzych kraiów swoich Adjunktów dystyngwuiących się w naukach i obyczaiach, a nawet i Profesorów. 2. Niebronne iest w Uniwersytecie wolne roztrząsanie literackich i uczonych przedmiotów: i każdy Professor może się trzymać tego układu w dawaniu Lekcyi, iaki uzna za naylepszy, z tym warunkiem, aby to zgodne było z postanowieniem powszechnego Zebrania Professorów: co też przeyrzy Kurator Uniwersytetu, stósownie do 38. Punktu Zasad Powszechnego Oświecenia. 3. Uniwersytet má Prawo wybiérać na swoich Sessyiach Akademickich i podawać pożyteczne zadania we wszystkich ogółem Naukach do konkursu o nagrodę. On rozporządza w nayprzyzwoitszy sposób wszystko, co się tycze tego przedmiotu, i układ swóy podaie do potwiérdzenia wyższey Zwierzchności.

12.

W Uniwersytecie każdego roku maią bydź dwie publiczne Sessyie poświęcone przedmiotóm Nauk i Literatury; lecz na tych Sessyiach nié má bydź czytaném, coby piérwey nie było czytaném, przéyrzaném i approbowaném na prywatnych Sessyiach.

13.

Na wszystkich Sessyiach má bydź zachowany następny porządek: 1. Rektor lub zastępuiący Iego mieysce otwiéra Sessyią, i podaie do rozważenia te przedmioty, które potrzebuią powszechnego rozebrania i zezwolenia

женіе и согласіе членовъ. 2. Всякій присудствующій имѣетъ право подать свое мнѣніе о предложенной матеріи. 3. Для отвращенія всякаго замѣшательства во время засѣданій, предсѣдательствующій назначаетъ поочередно каждому желающему сообщить что нибудь о предложенномъ предметѣ, говорить свое мнѣніе. 4. Естлижъ по довольномъ разсужденіи присудствующіе не согласятся на одно какое либо мнѣніе; въ такомъ случаѣ предсѣдатель обращаетъ предложеніе въ вопросъ и требуетъ рѣшительныхъ голосовъ. 5. Каждый спрашивается поочередно, и объявляетъ свою мысль однимъ словомъ утвердительно (affirmativè), или отрицательно (negativè) 6. Все должно быть рѣшено единогласно, или большинствомъ голосовъ; въ случаѣ же равенства Ректоръ вторичнымъ своимъ голосомъ разрѣшаетъ оное. 7. Всѣ рѣшенія должны быть вносимы въ протоколъ и подписываемы Ректоромъ и однимъ изъ старѣйшинъ. 8. Естьли кто остается при противномъ мнѣніи, то можетъ оное записать въ особую для сего назначенную книгу: послѣ чего не отвѣчаетъ уже за рѣшеніе большинствомъ голосовъ утвержденное. Ректоръ имѣетъ такое же право, хотя онъ въ прочемъ долженъ подписывать и то, что рѣшено большинствомъ голосовъ. 9. Ничто въ Университетѣ не рѣшится балатированіемъ (Scrutin sécret), исключая сихъ двухъ случаєвъ: a) когда идетъ дѣло о предписанныхъ выборахъ и b) когда требуется рѣшеніе въ разсужденіи сочиненій, предназначаемыхъ къ чтенію въ открытыхъ собраніяхъ, или къ напечатанію съ одобреніемъ Университета. 10. Пока не окончитъ

Członków. 2. Każdy zasiadaiący má prawo dadź swoie zdanie w materyi podaney. 3. Uprzedzaiąc wszelkie zamieszanie w czasie Sessyi, prezyduiący koleyno głosdaie każdemu chcącemu coś mówić o przedmiocie podanym. 4. Ieśli po dostatecznem roztrząśnieniu zasiadaiący nie zgodzą się na iedno iakie zdanie, w takim przypadku prezyduiący zamiénia propozycyią na pytanie, i podaie pod kreski. 5. Przezyduiący iednego po drugim pyta, a każdy wyraża swoie zdanie iedném słowém *Affirmativé* lub *negativé*. 6. Wszystko má bydź decydowaném iednomyślnie lub większością głosów: a w przypadku równości, Rektor powtórnym głosem onę rozwięzuie. 7. Wszystkie decyzye powinny bydź wpisane w protokół, i podpisane przez Rektora i iednego z Dziekanow. 8. Ieśli kto zostaie w przeciwném zdaniu, może ie zapisać w osobney na to przeznaczoney Xiędze: po czém iuż nie odpowiada za decyzyią większości. Rektor má toż samo prawo, chociaż iest obowiązany podpisać, co większością głosów iest postanowioném. 9. Nic się w Uniwersytecie nie stanowi przez sekretne kreski, wyiąwszy te dwie okoliczności (a) kiedy idzie o przepisane Elekcyie i (b) kiedy potrzeba sądzić o pismach, które maią bydź czytane na publicznych Sessyiach, lub drukować się z approbatą Uniwersytetu. 10. Póki Prezyduiący nie zamknie Sessyi, żaden z Członków nie może się z niey oddalić bez ważney przyczyny. 11. Zwyczayne Sessyie nie odkładaią się dla nieprzytomności niektórych Członków, przeto, że mieysce, dzień i czas dla zwyczaynych Sessyy powinny bydź oznaczone raz na zawsze. Na Sessyiach extra-

Предѣдательствующій засѣданія, то ни одинъ изъ членовъ не можетъ оставить онаго безъ важной причины. 11. Обыкновенныя засѣданія не откладываются за неприсудствованіемъ нѣкоторыхъ членовъ; впрочемъ мѣсто, день и часы для обыкновенныхъ засѣданій должны быть опредѣлены единожды на всегда. Въ чрезвычайныхъ засѣданіяхъ должно находиться по крайней мѣрѣ половинное число Профессоровъ имѣющихъ право присудствовать въ оныхъ. 12. Для предметовъ требующихъ внимательнѣйшаго изслѣдованія и продолжительнаго труда назначаются особыя коммиссіи. По выслушаніижъ донесенія Коммиссіи таковые предметы разбираются и рѣшатся въ засѣданіяхъ. 15. Ecли кто изъ членовъ пocлѣ предложенныхъ отъ Ректора статей, предложитъ на письмѣ за своимъ подписаніемъ какой нибудь предметъ для изслѣдованія и рѣшенія, и когда сіе предложеніе не будетъ принято единогласно: то назначается особая Коммиссія для разсмотрѣнія онаго предложенія или проекта; по полученіи же отъ нее донесенія приступаютъ къ рѣшенію. 14. Какъ обыкновенныя такъ и чрезвычайныя засѣданія никогда не должны прерывать порядка ученія.

14.

Университетъ долженъ имѣть двухъ Секретарей, коихъ онъ избираетъ чрезъ каждые три года. Одинъ изъ нихъ имѣетъ быть Секретаремъ общаго собранія Университета, а другой Университетскаго Правленія. Должности и труды ихъ предписаны будутъ въ частныхъ наставленіяхъ. Университетъ имѣетъ избрать библіотекаря. Въ вѣдомствѣ Попе-

ordynaryynych powinna się znaydować przynaymniey połowa Professorów maiących prawo zasiadania. 12. W materyiach, które potrzebuią większego rozbioru i ciągłey pracy naznaczaią się osobne Komitety. A po wysłuchaniu doniesienia Komitetu, takowe materye będą roztrząśnione i decydowane na Sessyi. 13. Po podanych od Rektora punktach, ieśli kto z Członków wniesie na pismie z własnym podpisem iakąkolwiek bądź materyią dla roztrząśnienia i decydowania, i kiedy ta nie będzie przyięta iednomyślnie, wtedy naznacza się osobny dla roztrząśnienia oney Komitet, od którego odebrawszy Uniwersytet doniesienie przystąpi do decyzyi. 14. Iak zwyczayne, tak nadzwyczayne Sessyie nigdy niepowinny przerywać porządku w Naukach.

14.

Uniwersytet powinien mieć dwóch Sekretarzów, których wybiérać będzie co trzy lata. Ieden z nich ma bydź Sekretarzem powszechnego Zebrania Uniwersytetu, a drugi Rządu Uniwersytetu. Powinności i prace ich będą opisane w szczególnych ustawach. Uniwersytet ma wybrać Bibliiotekarza. Pod Zwierzchnością Kuratora, a dozorem Uniwersytetu

чителя, а подъ присмотромъ Уни. верситета состоять будетъ находящійся въ Вильнѣ такъ называемый Архивъ Эдукаціоннаго фундуша, съ имѣющимися при немъ чиновниками. Также остается при Университетѣ состоящая и нынѣ при немъ Церковь, при коей полагается Духовникъ, или Омонье, и проповѣдникъ.

15.

Для разсматриванія книгъ общее собраніе Университета ежегодно выбираетъ изъ каждаго отдѣленія заслуженнаго или дѣйствительнаго Профессора. Каждый Цензоръ имѣетъ разсматривать книги относящіяся по своему содержанію къ его отдѣленію, и по донесенію, какое онъ учинитъ Правленію Университета, позволяется или отказывается въ напечатаніи книги. Въ сомнительныхъ же случаяхъ Цензоръ спрашиваетъ совѣта и Профессоровъ своего отдѣленія, и по томъ на мнѣніи онаго основывается въ своемъ донесеніи.

16.

Университетская расправа имѣетъ быть составлена сообразно съ общимъ Уставомъ Университетовъ; но въ такомъ случаѣ естьли бы мѣстныя обстоятельства требовали сдѣлать какія либо нужныя и свойственнѣйшія въ разсужденіи оной постановленія: то Виленскій Университетъ по начертаніи ихъ, представляетъ надлежащимъ порядкомъ на Высочайшее утвержденіе. Форма же судопроизводства должна быть самая простая, безъ употребленія гербовой бумаги, безъ пошлинъ, и всякихъ тому подобныхъ издержекъ.

17.

Университетъ долженъ хра-

zostawać będzie znayduiące się w Wilnie tak nazwane Archiwum funduszu Edukacyynego ze swemi Officyialistami, także zostawać ma przy Uniwersytecie będący teraz przy nim Kościół, do którego przeznacza się Kapelan i Kaznodzieia.

15.

Dlá cenzury Xiąg powszechne zebranie Uniwersytetu corocznie wybierze z każdego Fakultetu wysłużonego lub Aktualnego Professora, z tych każdy ma odczytywać te Xiążki, które zawiérają materye stósowne do iego fakultetu, a wedle doniesienia iakie uczyni Rządowi Uniwersytetu, dozwolone lub odmówione będzie ich drukowanie. W zdarzonych wątpliwościach zasięgnie Professorów swego Fakultetu zdania, do którego stósować się będzie w swoiém doniesieniu.

16.

Sądownictwo Uniwersytetu má bydź ułożone zgodnie z ogólnemi Ustawami Uniwersytetów; w przypadku iednak gdyby potrzeba była zrobienia postanowień w Sądownictwie stósownych do mieyscowych okoliczności, wtedy Wileński Uniwersytet ułożywszy one, podaie należnym porządkiem do Naywyższego potwiérdzenia. Forma zaś processu má bydź nayprostsza bez użycia sztęplowego papieru, bez poszlin i wszelkich tym podobnych wydatków.

17.

Uniwersytet powinien chować

нить свою казну въ надежномъ и пристойномъ мѣстѣ. Она имѣетъ быть подъ смотрѣніемъ Ректора и общаго Университетскаго собранія. Казначей, ежегодно избираемый общимъ собраніемъ Профессоровъ исправляетъ при томъ и званіе Економа. Казна хранится за тремя разными замками, отъ которыхъ ключи имѣются одинъ у Ректора, другой у Старѣйшины избираемаго для сего общимъ собраніемъ, а третій у Казначея или Економа. Ежегодная сумма Всемилостивѣйше опредѣленная на содержаніе Университета, должна быть отпускаема въ его казну, въ сроки единожды на всегда назначенные подъ роспиську Ректора, или занимающаго мѣсто его, которую скрѣпляетъ старѣйшина имѣющій ключъ, и казначей. О всякомъ пріемѣ должно доставлять немедленное донесеніе общему собранію Университета, его Попечителю, а чрезъ негожъ Министру Просвѣщенія. Слѣдующее Университетскимъ чиновникамъ жалованье должно производиться по утвержденнымъ штатамъ въ назначеные сроки, подъ росписку каждаго или того, кому дана будетъ надлежащая довѣренность. Чиновники, коимъ на основаніи частныхъ наставленій ввѣряются какіе нибудь разходы, какъ то: Университетской Економъ, начальники Типографіи, Аптеки, Больницы, Кабинетовъ, Лабораторіи, Библіотеки, Канцеляріи и проч. обязаны подавать подробные и вѣрные щеты. Ректоръ и Старѣйшины должны по крайней мѣрѣ однажды въ мѣсяцъ собираться для разсмотрѣнія и повѣрки щетовъ прошедшаго мѣсяца. Каждое таковое засѣданіе вносится въ журналъ за подписаніемъ

swoię Kassę w bezpiecznem i przyzwoitém mieyscu. Ona ma bydź pod dozorém Rektora i powszechnego Zebrania Uniwersytetu. Kassyier wybierany corok przez powszechne Zebranie Professorów, odbywa przy tém obowiązki Ekonoma. Kassa chowa się za trzema różnemi zamkami, od których klucze bydź maią ieden u Rektora, drugi u Dziekana wybranego na to od powszechnego Zebrania, a trzeci u Kassyiera czyli Ekonoma. Każdoroczna summa Naymiłościwiey przeznaczona na utrzymanie Uniwersysetu, powinna bydź wydawana do Kassy Iego, w czasach raz na zawsze oznaczonych za kwitem Rektora lub zastępuiącego Iego mieysce, który kwit zaświadczaią Dziekan maiący Klucz od Kassy i Kassyier. O każdém przyięciu summy ma bydź doniesiono niezwłocznie powszechnemu Zebraniu Uniwersytetu, Iego Kuratorowi, a od Niego Ministrowi Oświécenia. Należne Członkóm Uniwersytetu pensyie wypłacać się powinny podług potwiérdzonych etatów w czasach oznaczonych za kwitem każdego osobistym, lub tego, któremu będzie dana należyta plenipotencyia. Officyialiści, którym podług szczególnego postanowienia będą powiérzone iakiekolwiek wydatki, iakoto: Uniwersytetu Ekonom, Przełożeni Drukarni, Apteki, Szpitala, Laboratorium, Bibliioteki, Kancellaryi i t. d. obowiązani podawać w szczegółach wierne rachunki. Rektor i Dziekani przynaymniey raz co miesiąc powinni zebrać się dla przeyrzenia i sprawdzenia rachunków zeszłego miesiąca. Każda taka Sessyia zapisuie się w dzienniku z podpisem Rektora i przytomnych na Sessyi Dziekanów.

Ректора и присудствующихъ въ засѣданіи старѣйшинъ. Засвидѣтельствованныя копіи сего журнала доставляются Попечителю, которому съ тѣмъ вмѣстѣ посылаетъ Ректоръ послѣ каждаго засѣданія за свидѣтельствомъ своимъ подробную и точную о приходѣ и разходѣ суммъ вѣдомость подписанную прежде Казначеемъ и Бухгалтеромъ. Щеты для произведенія денежной выдачи казначеемъ, и для внесенія оной въ капитальную книгу бухгалтеромъ подписываетъ Ректоръ, который при томъ долженъ наблюдать, чтобъ не подписывать никакова щета, нѣмъ и другимъ незасвидѣтельствованнаго. О всѣхъ суммахъ или вещахъ, кѣмъ либо принятыхъ отъ Университета должно относиться Правленію онаго, и всѣ таковыя щеты, расписки и книги приходныя и расходныя вещамъ и деньгамъ хранятся въ егожъ архивѣ. Университетской совѣтъ разсматриваетъ единожды въ годъ всѣ щеты, представленные въ оный за общимъ подписаніемъ казначея и бухгалтера, каковые щеты по разсмотрѣніи ихъ, представляются къ Попечителю Университета за подписаніемъ Ректора и присудствующихъ въ совѣтѣ. Сверхъ того Университетъ обязанъ весь свой отчетъ обнародовать чрезъ тисненіе. Всѣ главныя правила къ расчету и хозяйственной части относящіяся имѣютъ быть въ подробности описаны и соображены съ каждымъ предметомъ въ особенныхъ для каждаго наставленіяхъ.

18.

Университетъ дважды въ годъ доставляетъ общій рапортъ своему Попечителю и чрезъ онаго Министру Просвѣщенія, о всѣхъ

Zaświadczone Kopiie z tego Dziennika przesyłaią się Kuratorowi, któremu przy tém razem Rektor po każdey takiey Sessyi posyła w szczegółach rzetelną wiadomość o przychodzie i rozchodzie summ podpisaną pierwéy przez Kassyiera i Buchaltera a przez się stwierdzoną. Rachunki do wydania pieniędzy przez Kassyiera i do wpisania w Główną xięgę przez Buchaltera podpisuie Rektor, który powinien zawsze mieć baczność, aby nie podpisywał żadnego rachunku pierwéy niezaświadczonego przez Buchaltera. O wszystkich summach lub rzeczach przez kogokolwiek przyiętych dla Uniwersytetu, má bydź doniesiono Rządowi Iego i wszystkie takowe rachunki, kwity, i xiążki przychodu i rozchodu na rzeczy i pieniądze maią się składać w Archiwum. Rada Uniwersytetu przepatruie raz na rok wszystkie rachunki podane iey z podpisem spólnym Kassyiera i Buchaltera, i przeyrzane posyła Kuratorowi Uniwersytetu z podpisem Rektora i zasiadaiących w Radzie. Nadto Uniwersytet powinien cały swóy rachunek przez druk publikować. Wszystkie główne prawidła tyczące się rachunków i Ekonomiki maią bydź w szczegółach wypisane i zastósowane do każdego przedmiotu w osobnych przepisach.

18.

Uniwersytet dwa razy na rok posyła ogólny rapport swoiemu Kuratorowi a przez Niego Ministrowi Oświecenia, o wszystkich

предмѣтахъ относящихся къ образованію онаго въ чрезвычайныхъ же случаяхъ доноситъ немедленно.

19.

Всѣ протоколы и щетныя книги должны быть разсмотрѣны, повѣрены и подписаны Попечителемъ Университета въ то время, когда онъ прибудетъ для обозрѣнія онаго.

20.

Ректоръ отвѣчаетъ за благочиніе во всѣхъ частяхъ и за внутренній порядокъ Университета, за сохраненіе и исполненіе всѣхъ уставовъ и предписаній Министра и Попечителя; равнымъ образомъ за исправленіе должностей всѣми и каждымъ изъ находящихся при Университетѣ и подлежащихъ управленію его.

ГЛАВА II.

О Каѳедрахъ наукъ и Профессорахъ Виленскаго Университета.

21.

Университетъ имѣетъ Каѳедры и Профессоровъ для преподаванія 1. Наукъ служащихъ къ общей и каждаго пользѣ; 2. Наукъ полезныхъ для Гражданъ разнаго состоянія и нужныхъ въ разныхъ родахъ Государственной службы. Слѣдовательно по общему раздѣленію Университета на четыре отдѣленія или факультета имѣетъ быть по крайней мѣрѣ:

I. Въ отдѣленіи Физическихъ и Математическихъ наукъ десять главныхъ курсовъ, и для преподаванія оныхъ десять Профессоровъ, а именно:

1. Профессоръ Физики.
2. — Химіи.

przedmiotach tyczących się swoiey organizacyi: o przedmiotach zaś nadzwyczaynych natychmiast donosi.

19.

Wszystkie protokoły i rachunkowe xięgi powinny bydź przeyrzane, sprawdzone i podpisane przez Kuratora Uniwersytetu wtedy, kiedy przyiedzie na wizytę onego.

20.

Rektor odpowiada za porządek we wszystkich częściach, i za porządek wnętrzny Uniwersytetu, zachowanie i wypełnienie wszystkich Ustaw i przepisów Ministra i Kuratora; także za pełnienie powinności przez wszystkie Osoby w Uniwersytecie będące i podległe Iego rządowi.

ROZDZIAŁ II.

O Katedrach Nauk i o Professorach Wileńskiego Uniwersytetu.

21.

Uniwersytet ma Katedry i Professorów dlá dawania 1. Nauk powszechnie i wszystkim pożytecznych. 2. Nauk pożytecznych dla Obywateli różnego stanu i potrzebnych w różnym rodzaiu służby publiczney. Zatém podług powszechnego podziału Uniwersytetu na cztéry Oddziały czyli Fakultety, ma bydź naymniey:

I. W Fakultecie Fizycznych i Matematycznych Nauk dziesięć Głównych Kursów, i dlá dawania onych dziesięciu Professorów, toiest:

1. Professor Fizyki.
2. — Chemii.

5. Профессоръ Естественной Исторіи.
4. — Ботаники.
5. — Сельскаго Домоводства.
6. — Вышней чистой Математики.
7. — Вышней смѣшенной Математики.
8. Астрономъ-Наблюдатель.
9. Профессоръ Астрономіи.
10. — Гражданской Архитектуры.

II. Въ отдѣленіи Врачебныхъ или Медицинскихъ знаній семь главныхъ курсовъ и для оныхъ семь Профессоровъ, и именно:

1. Профессоръ Анатоміи.
2. — Патологіи.
3. — Врачебнаго веществословія или о врачебныхъ припасахъ (Materiae Medicae).
4. — Клиники.
5. — Хирургіи.
6. — Повивальнаго искусства, или Акушерства.
7. — Скотнаго лѣченія.

III. Въ отдѣленіи Нравственныхъ и политическихъ наукъ десять главныхъ курсовъ, и для оныхъ десять Профессоровъ, а именно:

1. Профессоръ Логики и Метафизики.
2. — Нравоучительной Философіи.
3. — Правъ: Естественнаго, Политическаго и народнаго.
4. — Государственнаго Хозяйства.
5. — Правъ: Гражданскаго и Уголовнаго знаменитѣйшихъ древнихъ и нынѣшнихъ народовъ.

5. Profes. Naturalney Historyi.
4. — Botaniki.
5. — Wieyskiego Gospodarstwa.
6. — Wyższey czystey Matematyki.
7. — Wyższey stósowaney Matematyki.
8. Astronom-Obserwator.
9. Professor Astronomii.
10. — Cywilney Architektury.

II. W Fakultecie Lekarskich czyli medycznych Nauk głównych siedm kursów i dla nich siedmiu Professorów, toiest:

1. Professor Anatomii.
2. — Patalogii.
3. — Materyi Medyczney.
4. — Kliniki.
5. — Chirurgii.
6. — Położniczey sztuki.
7. — Bydlęcego leczenia.

III. W Fakultecie Moralnych i Politycznych Nauk dziesięć głównych Kursów, i dla nich dziesięciu Professorów, toiest:

1. Professor Logiki i Metafizyki.
2. — Moralney Filozofii.
3. — Prawa Natury, politycznego i Narodów.
4. — Ekonomiki politycznej.
5. — Prawa Cywiln. i Kryminaln. znaczniey-szych dawnych i teraźnieyszych narodów.

6. Профес. Правъ: Гражданскаго и уголовнаго въ Россійской Имперіи и въ прежде бывшихъ Польскихъ областяхъ присоединенныхъ къ Россіи.

7. — Всеобщей Исторіи.

8. — Священнаго писанія.

9. — Догматической Богословіи.

10. — Нравоучительной Богословіи.

IV. Въ Отдѣленіи словесныхъ наукъ и изящныхъ художествъ пять главныхъ курсовъ, и для оныхъ пять Профессоровъ, то есть.

1. Профессоръ краснорѣчія и стихотворства.

2. — Греческаго языка и словесности.

3. — Латинскаго языка и словесности.

4. — Россійскаго языка и словесности.

5. — Рисованія и живописи.

V. Для дополненія во всѣхъ частяхъ нужнаго просвѣщенія, во всякомъ отдѣленіи кромѣ главныхъ курсовъ должны быть и дополнительные, по назначенію Университета и по одобренію Попечителя. Общее собраніе Университета, съ одобренія Попечителя, возлагаетъ на Профессора дополнительный курсъ, сверхъ главнаго его курса. Если же дополнительные курсы, признаны будучи нужными и полезными, превосходили бы число Профессоровъ; тогда оное же собраніе по одобренію Попечителя поручаетъ оные способнѣйшимъ Адъюнктамъ.

6. Profes. Prawa Cywiln. i Kryminalnego w Rossyyskiém Imperyium i byłych Polskich Prowincyach przyłączonych do Rossyi.

7. — Powszechney Historyi.

8. — Pisma S.

9. — Dogmatyczney Teologii.

10. — Moralney Teologii.

IV. W Fakultecie Literatury i Sztuk Wyzwolonych pięć głównych kursów i dlá nich pięciu Professorów, toiest:

1. Professor Wymowy i Poezyi.

2. — Języka i Literatury Greckiey.

3. — Języka i Literatury Łacińskiey.

4. — Języka i Literatury Rossyyskiey.

5. — Rysunków i Malarstwa.

V. Dlá dopełnienia we wszystkich częściach powszechnego Oświecenia, w każdym Fakultecie oprócz głównych kursów powinny bydź ieszcze dodatkowe podług naznaczenia Uniwersytetu i approbaty Kuratora. Powszechne Zebranie Uniwersytetu za approbatą Kuratora, oprócz głównego kursu przydaie Professorowi kurs dodatkowy. Ieśliby zaś dodatkowe kursa, uznane będąc za potrzebne i pożyteczne, przewyższały liczbę Professorów; wtedy Zebranie Uniwersytetu za approbatą Kuratora porucza one zdatnieyszym Adjunktóm.

22.

Всѣ ординарные Профессоры, неизключая и Профессоровъ Богословіи, избираются отъ Университета слѣдующимъ образомъ: 1. Извѣщается о упразднившемся Профессорскомъ мѣстѣ, на которое имѣетъ быть выбранъ другой Профессоръ. 2. Всякъ желающій заступить оное мѣсто, обязанъ представить въ Университетъ свои сочиненія изданныя или рукописныя, равнымъ образомъ общее свое мнѣніе о той наукѣ, о которой идетъ дѣло, о предметѣ оной, о ея пространствѣ, предѣлахъ, успѣхахъ, дѣйствительномъ или настоящемъ состояніи, удобнѣйшемъ способѣ ея преподаванія, и разныхъ писателяхъ лучшимъ образомъ объяснившихъ разные относящіеся къ ней предметы. 3. Университетъ по разсмотрѣніи сочиненій, и бумагъ, и по собраніи особенныхъ свѣдѣній о тѣхъ, отъ кого оныя доставлены приступаетъ къ выбору Профессора по балатираціи. 4. Университетъ доноситъ о выбранномъ Профессорѣ своему Попечителю, который представляетъ объ немъ на утвержденіе Министру.

22.

Wszyscy ordynaryyni Professorowie, niewyłączaiąc Professorów Teologii, wybiérać się będą przez Uniwersytet następuiącym sposobem: 1. Oglasza się wakuiący plac Professorski, na który ma bydź wybrany nowy Professor. 2. Każdy chcący ten plac otrzymać, obowiązany iest złożyć w Uniwersytecie dzieło swoie publikowane lub w rękopiśmie, także ogólne swoie zdanie o tey Nauce, o którą rzecz idzie, o obiekcie iey, o obszerności, granicach, postępkach, aktualnym stanie, o naylepszym sposobie iey dawania i różnych Autorach, którzy naylepiey objaśnili rozmaite przedmioty tey nauki. 3. Uniwersytet przeyrzawszy dzieła i pisma, oraz powziąwszy szczególne wiadomości o tych, od których wspomnione dzieła i pisma przysłane będą, przystąpi do wyboru Professora przez wota sekretne. 4. Uniwersytet doniesie o wybranym Professorze swoiemu Kuratorowi, który go podaie do potwierdzenia Ministra.

23.

Естьли бы открылся случай принять извѣстнаго въ ученомъ свѣтѣ отличными знаніями человѣка въ сословіе Университета съ тѣмъ, чтобъ производить ему экстраординарное содержаніе; тогда Университетъ относится о томъ рапортомъ къ своему Попечителю, который и поступаетъ надлежащимъ порядкомъ.

23.

Ieśliby zaś zdarzyła się sposobność przyięcia znanego w uczonym świecie z rzadkiey i wysokiey Nauki Człowieka do korpusu Uniwersytetu, i gdyby potrzeba było dadź mu nadzwyczayną pensyią; wtedy Uniwersytet donosi to Kuratorowi swemu, który postąpi należnym porządkiem.

24.

Главныя должности Профессоровъ состоятъ въ томъ, чтобъ:

24.

Główne powinności Professora są następuiące: 1. Dawać kur-

1. Преподавать свои курсы лучшимъ и удобнѣйшимъ способомъ; 2. Присутствовать въ засѣданіяхъ и при испытаніяхъ. 3. Особенныя же должности какъ Профессоровъ, такъ и Астронома Наблюдателя, который составитъ курсъ Астрономическихъ наблюденій, равно должности Библіотекаря, Секретарей и другихъ чиновниковъ, или состоящихъ при Университетѣ, подробно будутъ описаны въ частныхъ постановленіяхъ.

25.

Университетъ имѣетъ двенадцать Адъюнктовъ, изъ коихъ одни займутся преподаваніемъ дополнительныхъ курсовъ, а на другихъ возложатся особенныя должности, которыя подробнѣе изъяснены будутъ въ частныхъ постановленіяхъ. При Университетѣ полагаются учители языковъ, также пріятныхъ искуствъ и Гимнастическихъ упражненій съ тѣмъ, дабы студенты могли отъ нихъ пользоваться приватными лекціями за сходную цѣну, сообразно частному наставленію.

26.

Профессоры и Адъюнкты, которые за неимѣніемъ учащихся или по какому нибудь случаю не могли бы продолжать своихъ курсовъ, должны объявить Ректору въ общемъ засѣданіи, какимъ пожелаютъ они заняться полезнымъ трудомъ; или общее собраніе само должно возложить на нихъ соотвѣтственный трудъ.

27.

Профессоры состоящіе въ званіи Докторовъ Медицины, или Врачей, пользуются всѣми правами принадлежащими членамъ или Профессорамъ Врачебнаго

sa swoie naylepszym i nayprzyzwoitszym sposobem. 2. Zasiadać na Sessyiach i na examinach. 3. Szczególne zaś powinności tak Professorów iako i Astronoma Obserwatora, który będzie utrzymywał kurs Astronomicznych Obserwacyy, także Bibliiotekarza, Sekretarzów i innych Officyalistów, lub będących przy Uniwersytecie osób, będą opisane w szczególnych Ustawach.

25.

Uniwersytet ma dwunastu Adjunktów, z których iedni będą zaięci dawaniem dodatkowych Kursów, a drugim powiérzone będą udzielne obowiązki, które się opiszą w szczególnych postanowieniach. Przy Uniwersytecie maią bydź Nauczyciele ięzyków, także Nauczyciele przyiemnych sztuk i Gimnastycznych ćwiczeń z tym warunkiem, aby studenci mogli od nich korzystać w prywatnych lekcyiach za przyzwoitą cenę, stósownie do szczególnych przepisów.

26.

Professorowie i Adjunkci, którzyby dla niedostatku uczniów lub z jnnego zdarzenia nie mogli dawać swoich kursów, powinni donieść Rektorowi na powszechném Zebraniu, iaką pożyteczną pracą chcieliby się zaiąć; lub powszechne Zebranie samo powinno poruczyć onym przyzwoitą pracę.

27.

Professorowie, którzy są Doktorami Medycyny czyli Medykami, używać będą wszystkich praw służących Członkóm czyli Professorom Medycznego Fakul-

отдѣленія, хотя бы они преподавали курсы въ другомъ отдѣленіи состоящіе. Равнымъ образомъ Профессоры одного отдѣленія, преподающіе дополнительные курсы въ другомъ отдѣленіи, суть дѣйствительными членами онаго, на равнѣ съ прочими Профессорами.

28.

Каждый ординарный Профессоръ будетъ получать ежегоднаго жалованія за полный курсъ тысячу, да за дополнительный курсъ пятьсотъ рублей серебромъ. Ординарные Профессоры прослуживъ двацать пять лѣтъ въ семъ званіи получаютъ наименованіе заслуженныхъ (emeritus) Профессоровъ, и когда оставятъ преподаваніе наукъ, пользуются по смерть полнымъ жалованьемъ, гдѣ бы они ни избрали себѣ мѣстопребываніе. Естьли же они пожелаютъ остаться въ сословіи Университета; то сверхъ производимаго имъ по заслуженности пенсіона, будутъ пользоваться всѣми выгодами предоставленными Профессорамъ на основаніи ВСЕМИЛОСТИВѢЙШЕ жалованной Виленскому Университету Грамоты.

ГЛАВА III.

О Студентахъ Виленскаго Университета.

29.

Всѣ Студенты по предварительномъ испытаніи въ Университетѣ вносятся въ списокъ, и тогда пользуются уже всѣми правами и преимуществами съ ихъ званіемъ сопряженными, находясь въ зависимости онъ Университетской распра-

tetu, chociażby dawali kursa w drugim Fakultecie pomieszczone. Także Professorowie iednego Fakultetu, daiący dodatkowe kursa w drugim Fakultecie, są aktualnemi Członkami iego, równie z innemi Professorami.

28.

Każdy ordynaryyny Professor brać będzie roczney pensyi za główny kurs tysiąc, a za dodatkowy pięćset Rubli srebrem. Ordynaryyni Professorowie wysłużywszy 25 lat w stopniu Professorów otrzymaią tytuł wysłużonych (Emeritus) Professorów, i kiedy przestaną uczyć, mieć będą do śmierri całą pensyią, gdziebykolwiek mieszkanie sobie obrali. Ieśli zaś zechcą zostać w gronie Uniwersytetu; tedy prócz pensyi wysłużoney im opłacaiącey się, będą używać wszystkich praw Professorom służących na mocy Dyplomatu Wileńskiemu Uniwersytetowi Naymiłościwiey nadanego.

ROZDZIAŁ III.

O Studentach Wileńskiego Uniwersytetu.

29.

Wszyscy Studenci po Examinie poprzedzaiącym w Uniwersytecie wpisuią się w xięgę wpisową, i wtedy używaią wszystkich praw i przywileiów Studentom w Uniwersytecie nadanych, są podlegli Sądowi Uniwersytetu, Głównemu Rządowi i Zwierzchnictwu Rekto-

вы, подъ главнымъ управленіемъ и вѣдомствомъ Ректора, и подъ непосредственнымъ присмотромъ старѣйшинъ Отдѣленій.

30.

Предварительное испытаніе студентовъ посвящающихъ себя какому нибудь особенному званію, по ученію ихъ въ Университетъ, должно производиться со всякою строгостію. Званія требующія отдѣленной системы ученія главнѣйшія суть сіи: 1. Званіе по словесности или учености. 2. По внутреннему Правленію. 3. По управленію Государственныхъ доходовъ и торговли. 4. По иностраннымъ Государственнымъ отношеніямъ. 5. Званіе Прагоискусства и Судоведенія. 6. Духовное. 7. Званіе Архитектора, Механика, Гражданскаго Инженера и 8. Художника. Общее Собраніе Университета должно представлять на утвержденіе вышняго Начальства свои постановленія о системахъ и цѣломъ составѣ ученія, для разныхъ званій назначаемаго, которое въ прочемъ можетъ быть располагаемо и соразмѣряемо съ способностію и желаніемъ учащихся.

31.

Въ Университетѣ, на основаніи частныхъ постановленій, имѣетъ быть конкурсъ, или соисканіе, къ полученію награжденія предназначаемаго для студентовъ разныхъ выше помянутыхъ званій.

32.

Сверхъ того всякій Университетскій Студентъ, или кто нибудь другой, желая получить въ Университетѣ Академическую степень, долженъ выдержать строгое приватное или

ra, a bezpośredniemu dozorowi Dziekanów Fakultetów.

30.

Poprzedzaiące examina Studentów poświęcaiących siebie iakiemu osobnemu powołaniu co do nauk w Uniwersytecie powinny bydź nayściśley czynione. Powołania wymagaiące oddzielnego układu w nauce, główniey sze są te: 1. Do stanu uczonych ludzi. 2. Do służby Cywilney. 3. Do służby Skarbowe i handlu. 4. Do służby w wydziale zagranicznych dziel. 5. Do prawa i Sądownictwa. 6. Do Stanu Duchownego. 7. Do Architektury, Mechaniki, Cywilney Inżynieryi i 8. Do professyi Artystów. Powszechne Zebranie Uniwersytetu powinno podadź do potwierdzenia wyższey Zwierzchności swoie postanowienia o porządku i całym układzie Nauk dla różnego powołania przeznaczonych, który iednak może bydź stósowany do zdatności i żądania uczących się.

31.

W Uniwersytecie stósownie do szczególnych ustaw ma bydź konkurs, do otrzymania nagrody przeznaczyć się maiącey dla studentów w różnych wyż pomienionych naukach.

32.

Oprócz tego każdy Student Uniwersytetu, lub ktokolwiek inny chcący otrzymać w Uniwersytecie Akademicki stopień, powinien odbydź ścisły prywatny, lub publiczny examen podług szczególnych ustaw.

открытое испытаніе, на основаніи частныхъ постановленій. Также естьли бы кто просилъ отъ Университета свидѣтельства въ оказанныхъ имъ успѣхахъ въ какой либо наукѣ, долженъ выдержать по крайней мѣрѣ частное испытаніе.

Także ieśliby kto prosił od Uniwersytetu zaświadczenia o uczynionym przez się postępku w jakiey nauce, powinien odbydź przynayminiey prywatny examen.

33.

Всѣ патенты, или открытыя свидѣтельства, данныя отъ Университета, должны быть подписаны Ректоромъ, контрасигнированы Старѣйшиною отдѣленія и Секретаремъ и утверждены большою Академическою печатью, на которой изображенъ Государственный гербъ съ слѣдующею надписью: Sigillum IMPERATORIAE Universitatis Vilnensis, то есть: Печать ИМПЕРАТОРСКАГО Виленскаго Университета.

33.

Wszystkie Patenta czyli publiczne świadectwa, dane od Uniwersytetu, powinny bydź podpisane przez Rektora, kontrasygnowane przez Dziekana Fakultetu i Sekretarza z pieczęcią większą Akademicką, na którey ma bydź wyrażony herb Państwa z następuiącym napisem: Sigillum IMPERATORIAE Universitatis Vilnensis, toiest Pieczęć IMPERATORSKIEGO Wileńskiego Uniwersytetu.

34.

При Университетѣ полагается для разныхъ званій нужное число Студентовъ воспитываемыхъ на казенномъ иждивеніи.

34.

Przy Uniwersytecie ma bydź do różnego powolania potrzebna liczba studentów utrzymywanych na koszcie Skarbowym.

35.

При Университетѣ должна быть Учительская Семинарія для Губернскихъ и уѣздныхъ училищъ, имѣющая Начальникомъ своимъ Префекта, выбираемаго изъ Университетскихъ Профессоровъ, и которая будетъ состоять, по частному Наставленію, подъ управленіемъ и смотрѣніемъ Ректора. Всѣмъ предназначающимъ себя къ учительскому званію позволяется пользоваться Конференціями и упражненіями, каковыя будутъ установлены и предписаны для сей Семинаріи.

35.

Przy Uniwersytecie powinno bydź Seminarium Nauczycielskie dla Guberskich i Powiatowych Szkół maiące Zwierzchnika swoiego czyli Prefekta wybieranego z Profesorów Uniwersytetu, które Seminarium będzie podług szczególnych ustaw pod rządem i dozorem Rektora. Wszystkim poświęcaiącym się do stanu Nauczycielskiego pozwala się korzystać z konferencyi i ćwiczeń, które będą postanowione i przepisane dla tego Seminarium.

36.

При Университетѣ имѣетъ также учредиться Главная Се-

36.

Przy Uniwersytecie ma się zaprowadzić główne Seminarium dla

минарія для совершеннаго образованія священниковъ Римско-Католическаго исповѣданія. Обязанность Университета, касательно сего заведенія, имѣетъ быть опрѣделена особеннымъ Постановленіемъ.

ГЛАВА IV.

О Гимназіяхъ, Уѣздныхъ и приходскихъ училищахъ округа Виленскаго Университета.

57.

Въ Округѣ Виленскаго Университета должна быть по крайней мѣрѣ одна Гимназія въ каждой Губерніи, и одно по крайней мѣрѣ уѣздное училище въ каждомъ уѣздѣ. Приходскихъ училищъ можетъ быть столько, сколько удобно будетъ завесть оныхъ, сообразно съ предварительными правилами Народнаго Просвѣщенія.

58.

Въ Гимназіи имѣетъ быть по крайней мѣрѣ:

I. Шесть классовъ наукъ, и для преподаванія оныхъ шесть старшихъ Учителей, то есть:

1. Учитель Физическихъ знаній.
2. — Математики.
3. — Нравственныхъ наукъ.
4. — Словесности и Латинскаго языка.
5. — 2го класса. Латинской и Польской Грамматики, начальныхъ правилъ Ариѳметики, Географіи и нравоученія.
6. — 1го класса.

II. Четыре младшихъ учителей, то есть:

ROZDZIAŁ IV.

o Gimnazyiach, Powiatowych i parafiialnych Szkołach Wydziału Wileńskiego Uniwersytetu.

57.

W Wydziale Wileńskiego Uniwersytetu powinno bydź przynaymniey iedno Gimnazyium w każdey Gubernii i przynaymniey iedna szkoła Powiatowa w każdym Powiecie. Parafiialnych szkół może bydź tyle, ile ich można będzie zaprowadzić, stósownie do zasad powszechnego oświecenia.

58.

W Gimnazyum ma bydź przynaymniey:

I. Sześć klass Nauk i dla dawania onych starszych sześciu Nauczycielów, toiest:

1. Nauczyciel Fizycznych Nauk.
2. — Matematyki.
3. — Moralnych Nauk.
4. — Literatury i Łacińskiego Ięzyka.
5. Nauczyciel drugiey klassy. Łacińskiey i Polskiey Grammatyki, początkowych prawideł
6. — pierwszey Klassy. Arytmetyki Geografii i Moralney Nauki.

II. Cztérech młodszych Nauczycielów, toiest:

ванія и способности. Во всѣхъ сихъ особенно изъясненныхъ отношеніяхъ Ректоръ и Университетскій Совѣтъ подчинены Члену главнаго Правленія училищъ и Попечителю Виленскаго Университета и его округа.

42.

Гимназія состоящая при Виленскомъ Университетѣ остается на прежнемъ положеніи, на всегда къ нему присоединенною, подъ непосредственнымъ управленіемъ и распоряженіемъ Ректора такъ, какъ и всѣ училища и пансіоны, кои нынѣ существуютъ, или впредь заведены будутъ въ Вильнѣ для наставленія и воспитанія юношества.

43.

Ректоръ Университета, Директоры Гимназій и Смотрители уѣздныхъ особенно должны наблюдать и оныѣствовать за исполненіе предписаній, получаемыхъ ими, касательно содержанія въ надлежащемъ порядкѣ зависящихъ отъ нихъ училищъ, библіотекъ и находящихся въ нихъ собраній, также расходовъ и переписки. Получаемыя отъ начальства предписанія они сообщаютъ своимъ подчиненнымъ, смотрятъ за точнымъ исполненіемъ оныхъ, издаютъ для всеобщаго свѣдѣнія наставленія, соображаясь съ данными имъ инструкціями, и также извѣщаютъ о томъ, что нужно для благоустройства и для содѣйствія успѣхамъ учащихся, какъ въ ихъ, такъ равно и въ подчиненныхъ имъ училищахъ.

44.

Ректоръ Университета непосредственно зависитъ отъ По-

Szkół Rządu, i Kuratorowi Uniwersytetu i Iego wydziału.

42.

Gimnazyum będące przy Wileńskim Uniwersytecie zostawuie się wedle dawnego ustanowienia na zawsze do Uniwersytetu przyłączone, pod bezpośrzednim rządem i dozorem Rektora tak, iak wszystkie szkoły i pensye, które teraz są i napotém będą zaprowadzone w Wilnie dla instrukcyi i Edukacyi młodzi.

43.

Rektor Uniwersytetu, Dyrektorowie Gimnazyy i Dozorcy Powiatowych szkół, szczególnie powinni pilnować i odpowiadać za pełnienie przepisów, które odbierać będą o utrzymaniu w należytym porządku podległych im Szkół, Bibliiotek i Zbiorów, tudzież wydatków i korrespondencyi. Odebrane od Zwierzchności przepisy ogłaszaią swoim podległym, dostrzegaią ścisłego onych wypełnienia, wydaią dla powszechney wiadomości urządzenia stósowne do danych im Instrukcyy i obwieszczaią o tém, co iest potrzebné dla porządku i do ułatwienia postępku w szkołach tak swoich, iako też im podległych.

44.

Rektor Uniwersytetu bezpośrzednie zależy od Kuratora U-

печителя Университета и его округа; Директоры Гимназій непосредственно подчинены Ректору Университета; смотрители уѣздныхъ училищъ непосредственно подчинены Директорамъ Гимназій; Учители же приходскихъ училищъ непосредственно подчинены Смотрителямъ уѣздныхъ училищъ.

45.

Учители Гимназій и уѣздныхъ училищъ дѣйствительно выслуживъ двадцать пять лѣтъ въ своемъ званіи пріобрѣтаютъ наименованіе заслуженныхъ учителей и пользуются по смерть полнымъ ихъ жалованьемъ, гдѣ бы они не находились. Естьли же пожелаютъ остаться въ своемъ званіи: то сверхъ того имѣютъ право на всѣ выгоды сопряженныя съ ихъ степенью Должности Директоровъ Гимназій и Смотрителей уѣздныхъ училищъ даютъ таковыя же права, какъ и учительскія званія, къ полученію заслуженныхъ пенсіоновъ и къ другимъ преимуществамъ. Естьли же кто изъ учителей Гимназій или уѣздныхъ училищъ впадетъ въ неизлѣчимую болѣзнь, о которой представится достаточныя свидѣтельства, таковый при полученіи увольненія награждается пенсіономъ по смерть, заслугамъ его и лѣтамъ службы соразмѣрнымъ.

46.

Какъ въ Университетѣ, Гимназіяхъ и уѣздныхъ училищахъ Начальники и Профессоры, или учители, собираются для общаго разсужденія о предмѣтахъ относящихся къ успѣхамъ и усовершенствованію ученія: то сіи

niwersytetu i Iego wydziału; Dyrektorowie Gimnazyów są podlegli bezpośrzednie Rektorowi Uniwersytetu; Dozorcy Powiatowych szkół Dyrektorom Gimnazyiów; Nauczyciele zaś szkół parafiialnych Dozorcom szkół powiatowych.

45.

Nauczyciele Gimnazyiów i powiatowych szkół, którzy wysłużą aktualnie lat dwadzieścia pięć w swém powołaniu, mieć będą tytuł wysłużonych Nauczycielów, i będą brali do śmierci całą swą pensyią gdziekolwiekby się znaydowali. Ieśliby zaś chcieli zostać w zgromadzeniu, prócz tego będą używać wszystkich prerogatyw przywiązanych do ich stopnia Urząd Dyrektora Gimnazyum i Dozorcy powiatowych szkół daie takież prawo, iakie powołanie Nauczycielskie, do otrzymania wysłużoney pensyi, i do innych prerogatyw. Ieśli zaś kto z Nauczycielów Gimnazyiów lub szkół powiatowych wpadnie w chorobę niewyleczoną, o którey złoży dostateczne świadectwa, taki przy otrzymaniu uwolnienia będzie nagrodzony pensyią dożywotnią proporcyonalną zasługóm iego i liczbie lat na usłudze przepędzonych.

46.

Iako w Uniwersytecie, tak w Gimnazyiach i powiatowych szkołach, Przełożeni i Professorowie czyli Nauczyciele zgromadzać się będą dla powszechnego naradzenia się o przedmiotach tyczących się postępku i wydoskonalenia nauk,

ученые совѣты должны представлять непосредственнымъ ихъ Начальникамъ свои примѣчанія, касательно существующихъ правилъ и предлагать нужныя перемѣны или новыя мысли, служащія къ возведенію на высшую степень возложеннаго на нихъ наставленія въ наукахъ.

47.

Учители Гимназій и уѣздныхъ училищъ не обязываются содержать общій столъ, какъ то было по прежнимъ уставамъ; но сіе предоставляется произвольному ихъ распоряженію, и какъ они согласятся между собою, смотря по мѣстнымъ обстоятельствамъ.

48.

Всѣмъ вообще Учителямъ Гимназій и уѣздныхъ училищъ позволяется содержать пансіоны для учащихся и преподавать особенные уроки, не дѣлая чрезъ сіе ни малѣйшаго упущенія въ главныхъ своихъ должностяхъ.

49.

Въ Гимназіяхъ и уѣздныхъ училищахъ ученіе начинается съ тѣхъ предметовъ, которыми оно кончится въ приходскихъ училищахъ: но естьли ученики, поступающіе въ уѣздныя училища или Гимназіи, имѣютъ болѣе знаній; то послѣ предварительнаго испытанія можно помѣстить ихъ въ тѣ классы, какіе соотвѣтственны будутъ ихъ понятію.

50.

Во всѣхъ училищахъ имѣютъ быть періодическія испытанія, на коихъ ученики отличившіеся своими способностями, прилѣжаніемъ и добронравіемъ получаютъ назначенныя награжденія.

te obrady maią podawać bezopśrzednim Przełożonym uwagi swoie nad przepisanemi Ustawami i podawać proiekta potrzebnych odmian albo nowe myśli, które posłużyć mogą do większego wydoskonalenia tych przepisów o Naukach, które im są dane.

47.

Nauczyciele Gimnazyiów i powiatowych szkół nie będą obowiązani utrzymywać spólnego stołu, iak było przepisano w dawnych Ustawach, lecz się to zostawuie dobrowolnemu ich układowi, na iaki się zgodzą stósownie do okoliczności mieyscowych.

48.

Wszystkim w powszechności Nauczycielóm Gimnazyiów i powiatowych szkół, pozwala się utrzymywać uczniów na pensyi i dawać osobne lekcyie, byleby bez naymnieyszego ubliżenia głównym swoim powinnościóm.

49.

W Gimnazyiach i powiatowych szkołach Nauki zaczynaią się od tych przedmiotów, na których się kończą w szkołach parafialnych: lecz ieżeli Uczniowie przychodzący do powiatowych szkół, lub do Gimnazyiów maią więcey nauki; wtedy po examinie poprzedniczym, można ich umieścić w tych Klassach, iakie będą odpowiadać ich zdolności.

50.

We wszystkich szkołach maią się odbywać w naznaczonym czasie examina, na których uczniowie dystyngwuiący się zdatnością, pilnością i obyczaynością otrzymuią naznaczone nagrody.

51.

Университетъ дважды въ годъ получаетъ рапорты отъ Гимназій и уѣздныхъ училищъ своего округа; въ чрезвычайныхъ же случаяхъ немедленныя донесенія; а по разсмотрѣніи оныхъ представляетъ общее донесеніе своему Попечителю.

52.

Начальники, Профессоры и учители училищъ состоящихъ въ духовномъ вѣдомствѣ, должны соблюдать и исполнять всѣ Уставы и правила относящіяся къ училищамъ. Они обязаны сами обучаться въ Университетѣ, сообразно съ частнымъ наставленіемъ Учительской Семинаріи; естьли же они продолжали свое ученіе въ другихъ мѣстахъ, то должны на сіе имѣть патенты, или открытыя свидѣтельства отъ Университета, въ коихъ бы изъяснено было, что они имѣютъ нужныя свѣдѣнія къ исправленію ихъ должностей.

51.

Uniwersytet dwa razy na rok odbiera rapporta od Gimnazyiów i powiatowych szkół swoiego wydziału, w nadzwyczaynych zaś przypadkach niezwłoczne doniesienia; a po przeyrzeniu onych Uniwersytet przesyła ogólne doniesienie swoiemu Kuratorowi.

52.

Przełożeni, Professorowie i Nauczyciele szkół będących pod Duchowną Zwierzchnością powinni zachować i wypełniać wszystkie Ustawy i prawidła tyczące się szkół, i są obowiązani uczyć się w Uniwersytecie, stósownie do szczególnych przepisów dla Seminarium Nauczycielskiego; ieśliby zaś w innych mieyscach odbywali swoie Nauki, powinni mieć patenta czyli otwarte świadectwa od Uniwersytetu, w którychby wyrażono było, że oni maią Naukę potrzebną do wypełnienia swoich powinności.

ГЛАВА V.

О прежнихъ Уставахъ Виленскаго Университета и училищъ его округа.

53.

Прежніе уставы Виленскаго Университета и подчиненныхъ ему училищъ имѣютъ быть исполняемые до времени въ томъ только, что можетъ содѣйствовать къ благоустройству и успѣхамъ Просвѣщенія и что притомъ 1. Непротивно нынѣшнему образованію народнаго просвѣщенія на основаніи ВЫСОЧАЙШАГО Манифеста, и указа о главномъ Правленіи училищъ

ROZDZIAŁ V.

O dawnieyszych Ustawach Wileńskiego Uniwersytetu i szkół Iego Wydziału.

55.

Dawne Ustawy Uniwersytetu Wileńskiego i szkół Iemu podległych maią bydź zachowane do czasu, w tém tylko, co może pomagać do dobrego porządku, i postępku w naukach i oraz 1. Co się nie sprzeciwia ninieyszemu urządzeniu powszechnego Oświecenia wedle naywyższego Manifestu i Ukazu o głównym Szkół Rządzie 8. 7bra przeszłego 1802 roku. 2. Co iest zgodné z Naywyższym

8го Сентября минувшаго 1802 года состоявшихся; 2. Сходствуетъ съ ВЫСОЧАЙШИМЪ Указомъ отъ 24. Генваря сего 1803 года, о Попечителяхъ Университетовъ и ихъ округовъ, и съ предварительными Правилами народнаго просвѣщенія. 3. Согласно съ ВЫСОЧАЙШЕЮ Грамотою, жалованною Виленскому Университету Апрѣля въ 4. день сегожъ 1803 года. 4. Сходно съ симъ Уставомъ, или общими постановленіями и штатами для онагожъ Университета и для училищъ въ его округѣ состоящихъ, и наконецъ 5. Что сообразно будетъ съ общими уставами прочихъ Университетовъ и ихъ округовъ, относительно внутренняго въ нихъ распоряженія по училищной или хозяйственной части.

54.

Вышеномянутыя правила по разсмотрѣніи ихъ въ общемъ собраніи Университета, и по соображеніи съ настоящимъ порядкомъ, имѣютъ быть представлены на разсмотрѣніе Попечителю и на утвержденіе Министру, по силѣ предварительныхъ Правилъ народнаго просвѣщенія.

55.

Общее собраніе Виленскаго Университета, по разсмотрѣніи всѣхъ книгъ изданныхъ для училищъ его округа, имѣетъ представить объ нихъ своему Попечителю, по мнѣнію коего дѣлаетъ нужныя перемѣны или поправки. Касательножъ начальныхъ книгъ, въ коихъ имѣется недостатокъ, оноежъ собраніе, относясь къ Попечителю, должно издать программы съ назначеніемъ награжденія тѣмъ, коихъ

Ukazem dnia 24. Januaryi teraźnieyszego 1803 roku o Kuratorach Uniwersytetów i ich Wydziałów, i z zasadami powszechnego Oświecenia. 3. Co iest zgodné z MONARSZYM Dyplomatem danym Wileńskiemu Uniwersytetowi dnia 4. Apryla tegoż 1803. roku. 4. Co iest zgodné z temi Ustawami, czyli ogólnemi postanowieniami i Etatami dla Uniwersytetu i dla Szkół w Jego wydziale będących. Nakoniec 5. Co zgodné będzie z powszechnemi Ustawami innych Uniwersytetów i ich wydziałów, co się tycze wewnętrznego ich porządku tak szkolnego, iako też ekonomicznego.

54.

Wyżey pomienione prawidła po przeyrzeniu ich w powszechném Zebraniu Uniwersytetu i po przystósowaniu do ninieyszego porządku, maią bydź podane do przeyrzenia Kuratorowi i do potwierdzenia Ministrowi na mocy Zasad powszechnego Oświecenia.

55.

Powszechne Zebranie Wileńskiego Uniwersytetu po przeyrzeniu wszelkich Xiąg wydanych dla szkół Iego wydziału, ma podać wiadomość o nich swemu Kuratorowi, a podług zdania Iego uczynić potrzebne odmiany lub poprawy. Co się tycze Xiąg elementarnych, których ieszcze braknie, toż Zebranie powszechne odebrawszy w tey mierze zdanie Kuratora, ma wydać programmata z naznaczeniem nagrody dla tych, któ-

сочиненія удовлетворятъ предложенному предмету, и по одобрѣнію Университета и Попечителя приняты будутъ для обученія по онымъ въ училищахъ округа.

56.

Министръ народнаго Просвѣщенія обще съ Попечителемъ Виленскаго Университета и его округа потщатся принять дѣятельнѣйшія мѣры къ немедленному приведенію въ исполненіе правилъ и способовъ предначертанныхъ для благоуспѣшнаго въ немъ усовершенствованія ученія, такъ равно и во всѣхъ училищахъ въ его округѣ состоящихъ. Но естьли бы время и опытъ открыли что нибудь въ сихъ постановленіяхъ требующее перемѣны и исправленія, въ такомъ случаѣ общее Университета собраніе представляетъ о томъ своему Попечителю, который имѣетъ поступить на основаніи предварительныхъ правилъ Народнаго Просвѣщенія.

rych Dzieła ogłoszonemu zamiarowi zupełnie odpowiadać będą, i które po approbacie Uniwersytetu i Kuratora będą przyięte dla uczenia z nich w szkołach całego Wydziału.

56.

Minister powszechnego Oświecenia razem z Kuratorem Uniwersytetu Wileńskiego i Iego Wydziału, starać się będą o wybranie nayskuteczniejszych śrzodków, aby niezwłocznie przyprowadzić do skutku prawidła i sposoby wyż przepisane dla iak nayprędszego wydoskonalenia Instrukcyi tak w Uniwersytecie, iako też i we wszystkich szkołach w Jego Wydziale będących. Lecz ieśliby czas i doświadczenie pokazały cokolwiek w tych Ustawach potrzebnem odmiany i ulepszenia, w takim razie powszechne Zebranie Uniwersytetu przełoży to swoiemu Kuratorowi, który ma postąpić podług zasad powszechnego Oświecenia.

ГЛАВА VI.

О *Штатѣ ИМПЕРАТОРСКАГО Виленскаго Университета.*

57.

Правленіе Университета:

		Въ годъ руб. сер.
Ректору Университета и всѣхъ Училищъ его Округа		1200
Старѣйшинамъ (Деканамъ) четырехъ отдѣленій, каждому по 300		1200.
Секретарямъ	Университетскому . . .	450.
	Университетскаго Правленія	450.

ROZDZIAŁ VI.

O Ztacie IMPERATORSKIEGO Wileńskiego Uniwersytetu.

57.

Rząd Uniwersytetu.

		Na rok Rubli sr.
Rektorowi Uniwersytetu i wszystkich szkół iego Wydziału.		1200.
Dziekanóm 4ch Fakultetów, każdemu po 300. Rubli		1200.
Sekretarzóm	Uniwersytetu . . .	450.
	Rządu Uniwersytetu	450.

58. *Отдѣленія Наукъ, или Факультеты.*	Въ годъ руб. сер.
Въ 1. отдѣленіи Физическихъ и Математическихъ наукъ десяти Профессорамъ главныхъ курсовъ каждому по 1000 руб.	10000.
На десять дополнительныхъ курсовъ, за преподаваніе каждаго по 500 р. .	5000.
Во 2. Отдѣленіи Врачебныхъ или Медицинскихъ знаній семи Профессорамъ главныхъ курсовъ, каждому по 1000 р.	7000.
На семъ дополнительныхъ курсовъ, за каждый по 500 р.	3500
Въ 3. Отдѣленіи Нравственныхъ и Политическихъ наукъ десяти Профессорамъ главныхъ курсовъ, каждому по 1000 р. . .	10000.
На десять дополнительныхъ курсовъ, за каждый по 500 р.	5000.
Въ 4. Отдѣленіи Словесныхъ наукъ и изящныхъ художествъ пяти Профессорамъ главныхъ курсовъ каждому по 1000 р.	5000
На пять Дополнительныхъ курсовъ, за каждый по 500 р.	2500.
59.	
Двенадцати Адъюнктамъ каждому по 500 р. . . .	6000
Четыремъ Цензорамъ книгъ каждому по 100 р. . . .	400.
Учителямъ языковъ . .	1500.
Учителямъ приятныхъ искуствъ и Гимнастическихъ упражненій .	1800.

58. *Oddziały Nauk czyli Fakultety.*	Na rok Rubli sr.
W 1. Fakultecie Fizycznych i Matematycznych Nauk, dziesięciu Professoróm głównych kursów, każdemu po 1000 Rubli	10000.
Na dziesięć dodatkowych kursów, każdy po Rubli 500	5000.
W 2. Fakultecie Lekarskich czyli medycznych nauk, siedmiu Professorom głównych kursów, każdemu po 1000. Rubli	7000
Na siedm dodatkowych kursów, każdy po 500 Rubli	3500.
W 3. Fakultecie Moralnych i Politycznych Nauk dziesięciu Professoróm głównych kursów, każdemu po 1000 Rubli	10000.
Na dziesięć dodatkowych kursów, każdy po 500 Rubli	5000.
W 4tym Fakultecie Literatury i Wyzwolonych Sztuk. pięciu Professorom głównych kursów, każdemu po 1000 Rubli	5000.
Na pięć dodatkowych kursów, każdemu po 500 Rubli	2500.
59.	
Dwunastu Adjunktóm, każdemu po 500. Rubli . . .	6000.
Cztérem Cenzoróm xiąg, każdemu po 100. Rubli .	400.
Nauczycielóm Języków .	1500.
Nauczycielóm przyiemnych sztuk i Gimnastycznych ćwiczeń	1800.

60. *На Принадлежности къ Университету.*	Въ годъ руб. сер
На содержаніе Физическаго кабинета . .	500.
— Химической Лабораторіи съ Лабораторомъ	1000.
— Кабинета Естественной Исторіи	500.
— Ботаническаго сада съ Садовникомъ . . .	900.
— Астрономической Обсерваторіи	500.
— Школы Гражданской Архитектуры . . .	500.
— Рисованія и Живописи	500.
— Практической Механики	500.
— Сельскаго Домоводства	500.
— Театра и Кабинета Анатоміи, съ Прозекторомъ	1000.
— Клинической школы .	5000.
— Школы Скотнаго лѣченія	500.
— Библіотеки, и на жалованье Библіотекарю съ его помощниками	2000.
61. *Университетскія зданія и прочее.*	
На содержаніе Академическихъ домовъ и прочаго	5000.
— Дрова, свѣчи и соблюденіе опрятности . . .	2250.
— Содержаніе Университетской церкви и другія для нее потребы .	450.
На шесть пребывающихъ при ней Священниковъ или Мансіонеровъ каждому по 120 руб.	720.
Проповѣднику	600.
Духовнику (Омонье) .	300.

60. *Na Przedmioty należące do Uniwersytetu.*	Na rok Rubli sr.
Na utrzymanie Fizycznego Gabinetu	500.
— Chemicznego Laboratoryum z Laboratorem	1000.
— Utrzymanie Gabinetu Historyi Naturalney .	500.
— Ogrodu Botanicznego i Ogrodnika	900.
— Astronomicznego Obserwatoryum	500.
— Szkoły cywilney Architektury	500.
— Szkoły Rysunków i Malarstwa	500.
— Praktyczney Mechaniki	500.
— Wieyskiego Gospodarstwa	500.
— Teatru i Gabinetu Anatomicznego z Prosektorem	1000.
— Kliniczney szkoły . .	5000.
— Szkoły leczenia bydląt.	500.
— Biblioteki i na pensyą dla Bibliotekarza z jego pomocnikami. . . .	2000.
61. *Uniwersytetu Budowy i t. d.*	
Na utrzymanie Akademickich Domów i inne wydatki	5000.
Na drwa, światło i ochędostwo	2250.
Na utrzymanie Akademickiego Kościoła i wszystkie lego potrzeby	450.
Na Sześciu Xięży przy Kościele czyli Mansyonarzów, każdemu po 120 Rubli	720.
Kaznodziei	600.
Kapelanowi	300.

	Въ годъ руб. сер.
Экономy, исправляющему должность казначея .	500.
Бухгалтеру	300.
Двумъ беделямъ, каждому по 150 р.	300
На прочихъ служителей нужныхъ при Университетѣ	850
62.	
На Канцелляpію съ канцелярскими служителями также на ученую переписку и по части Университетскаго Правленія	1800
— Проѣздъ въ чужіе краи	3000.
— Награжденія за рѣшеніе задачъ предлагаемыхъ отъ Университета	500.
— Ежегодныя награжденія Студентамъ отличившимся дарованіями и прилежаніемъ . .	500.
— Академическія собранія, Газеты, журналы и прочее	600.
63.	
— Произвожденіе пансіоновъ заслуженнымъ, или Емеритамъ . .	6000.
Четыремъ Визитаторамъ на проѣздъ для обозрѣнія Гимназій, и уѣздныхъ училищъ, каждому по 1000 р.	4000.
На содержаніе Учительской Семинаріи . .	4500.
На Чрезвычайныя издержки	2130.
Всего . .	105000.

	Na rok Rubli sr.
Ekonomowi pełniącemu razem powinność Kassyera .	500.
Buchalterowi	300.
Dwóm Bedelóm, każdemu po 150 Rubli	300.
Na innych służących potrzebnych przy Uniwersytecie	850.
62.	
Na Kancellaryą z Kancellarzystami, także korrespondencyą literacką i Rządu Uniwersytetu	1800.
Na woiaż w cudze kraie.	3000.
Na nagrody za rozwiązanie zadań podawanych przez Uniwersytet	500.
Na coroczne nagrody dla Studentów dystyngwuiących się talentami i pilnością	500.
Na Akademickie zebrania, Gazety, Żurnały i t. d.	600.
63.	
Na opłatę pensyi wysłużonym czyli Emerytom.	6000.
Cztérem Wizytatoróm na wizytę Gimnazyów i szkół powiatowych, każdemu po 1000 Rubli	4000.
Na utrzymanie Nauczycielskiego Seminarium . .	4500.
Na Extraordynaryyne wydatki	2130.
Summa .	105000.

ГЛАВА VII. *О Штатахъ Гимназій и уѣздныхъ училищъ въ округѣ Виленскаго Университета состоящихъ.*	Въ годъ руб. сер.
64. *Штатъ Гимназіи.*	
Директору Гимназіи .	800.
Помощнику его, избираемому изъ старшихъ учителей	120.
Четыремъ Старшимъ Учителямъ: Физики, Математики, Нравоученія, словесности и Латинскаго языка, каждому по 400 р.	1600.
Двумъ Учителямъ 1 и 2. класса Латинской и Польской Грамматики, оснований Ариѳметики, Географіи и Нравоученія, каждому по 500 руб.	600.
Духовнику, онъ же и Проповѣдникъ	500.
Четыремъ младшимъ Учителямъ рисованія и языковъ: Россійскаго, Французскаго и Нѣмецкаго, каждому по 240 рублей	960.
На содержаніе библіотеки и учебныхъ пособій .	240
— Гимназіи, дрова, свѣчи и служителей	680.
Всего . .	5300.
65. *Штатъ уѣзднаго Училища.*	
Смотритель Училища .	520.
Тремъ старшимъ учите-	

ROZDZIAŁ VII. *O Etatach Gimnazyów i Szkół powiatowych w Wydziale Wileńskiego Uniwersytetu.*	Na rok Rubli sr.
64. *Etat na Gimnazyum.*	
Dyrektorowi Gimnazyum	800.
Pomocnikowi iego wybrać się maiącemu z liczby Nauczycielów	120.
Cztérem starszym Nauczycielóm Fizyki, Matematyki, Moralney nauki, Litteratury i Łacińskiego Ięzyka, każdemu po Rubli 400 . .	1600.
Dwóm Nauczycielóm pierwszey i drugiey Klassy, Łacińskiey i Polskiey Grammatyki, początków Arytmetyki, Jeografii i Moralney nauki, każdemu po 500 Rubli	600.
Kapelanowi który razem iest i Kaznodzieią . . .	300.
Cztérem młodszym Nauczycielóm rysunków i Ięzyków: Rossyyskiego, Francuzkiego, Niemieckiego, każdemu po Rubli 240	960.
Na utrzymanie Biblioteki i inne potrzebne do Nauk zbiory	240.
Na utrzymanie Gimnazyum, drwa, światło i służących	680.
Summa .	5300.
65. *Etat na powiatową Szkołę.*	
Dozorcy Szkoły . . .	520.
Trzem starszym Professo-	

лямъ, каждому по 300. руб.	Въ годъ руб. сер. 900.
Духовнику, онъ же и Проповѣдникъ	300.
Тремъ младшимъ учителямъ, каждому по 200. рублей	600.
На содержаніе училища, книги, дрова, свѣчи и прочее	400.
Всего . .	2520.

róm, każdemu po 300 Rubli	Na rok Rubli sr. 900.
Kapelanowi, który razem iest Kaznodzieią	300.
Trzem młodszym Nauczycielóm, każdemu po 200 Rubli	600.
Na utrzymanie Szkoły, na xięgi, drwa, światło i t. d.	400.
Summa .	2520.

Г. Петръ Завадовскій.
Петръ Свистуновъ.
Михайло Муравьевъ.
Князь Адамъ Чарторыскій.
Федоръ Клингеръ.
Николай Новосильцовъ.
Графъ Андрей Мантейфелъ.
Федоръ Янковичъ Демиріево.
Николай Озерецковскій.
Николай Фусъ.

G. Piotr Zawadowski.
Piotr Swistunow.
Michał Murawjew.
Xiążę Adam Czartoryski.
Teodor Klinger.
Mikołay Nowosilcow.
Graff Andrzey Manteyfel.
Teodor Jankowicz Demiricwo.
Mikołay Ozereckowski.
Mikołay Fuss.